

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **L. B.**, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, se sídlem Karlovo nám. 287/18, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2023, č. j. CPR-25189-6/ČJ-2023-930310-V242, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2023, č. j. 45 A 7/2023-17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, pracoviště Kladno, ze dne 4. 6. 2023, č. j. KRPS-54089-29/ČJ-2023-010023, bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce (dále „stěžovatele“) podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a byla stanovena doba 12 měsíců, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

[2] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání stěžovatele proti uvedenému rozhodnutí a potvrdil je. Rozhodnutí žalovaného stěžovatel napadl žalobou, kterou Krajský soud v Praze shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. Namítá, že závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti jeho vycestování ze dne 16. 5. 2023 (dále též „závazné stanovisko“) nevychází z aktuální situace, když vychází z dokumentu Informace Moldavsko - Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 13. 3. 2023 (dále též „informace o bezpečnostní situaci“), což dle názoru žalobce není aktuální posouzení stavu věci v současné velmi dynamicky se vyvíjející době.

[4] Výkonem napadeného rozhodnutí by byla porušena zásada *non-refoulement*, dle níž není možné navrácení cizince do země, kde mu hrozí zacházení rozporné s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“). Stěžovatel v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany vypovídal, že v Moldavsku působil na pozici řidiče v blízkosti politika Renata Usatîiho a jeho ochranky, a z toho důvodu zná citlivé informace, jež mohou politika či jeho blízké ohrozit. Proto má stěžovatel v případě navrácení do Moldavska obavy o svou bezpečnost a život. Zároveň je přesvědčen, že moldavské bezpečnostní orgány by mu neposkytly účinnou ochranu.

[5] Stěžovatel kasační stížnost doplnil podruhé podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 11. 2. 2024. Jelikož dle údajů na doručence byla výzva k doplnění blanketní kasační stížnosti doručena dne 5. 1. 2024, lhůta k doplnění kasační stížnosti v délce jednoho měsíce počala běžet dne 6. 1. 2024 a uplynula v pondělí dne 5. 2. 2024. Druhé doplnění kasační stížnosti tak bylo učiněno po lhůtě a soud k v něm uvedeným námitkám, nad rámec argumentace doplňující námitky již učiněné, nepřihlédl (§ 106 odst. 3 s. ř. s., srov. též nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 136/06 ze dne 14. 3. 2007). K tomu lze doplnit, že ani dodatečně uplatněné důvody kasační stížnosti nenasvědčují jakkoli tomu, že by stěžovateli v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí porušení jeho práv ve smyslu čl. 2 až 6 Úmluvy, což by mohlo být důvodem k výjimečně neaplikaci koncentrační zásady. Ani skutečnost, že ve věci rozhodovala u Krajského soudu v Praze stejná soudkyně jako v případě stěžovatelovy předchozí žaloby proti rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, nezakládá podjatost této soudkyně (§ 8 odst. 1 poslední věta s. ř. s. ani jinou vadu řízení).

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a uvedl, že souhlasí se závěry krajského soudu.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Před zahájením meritorního přezkumu věci se Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (což je také nyní projednávaná věc), pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikurní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy

pokračování

jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná. Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný. Závěry v něm přijaté se nevymykají ustálené rozhodovací praxi NSS, jak je rozvedeno dále.

[11] Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává respektování zásady *non-refoulement*, dle níž je nepřipustné navrácení cizince do země, kde by mu hrozilo zacházení rozporné s čl. 3 Úmluvy. Stejně tak dle uvedené zásady ve smyslu čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, nedojde k vyhoštění či navrácení uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení.

[12] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud porušení uvedené zásady neshledal. Moldavsko je podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považováno za bezpečnou zemi původu. Toto (ani skutečnost, že Moldavsko je kandidátskou zemí EU) však nebylo jediným důvodem pro závěr o nedůvodnosti obav stěžovatele. Závěr o tom, že stěžovateli nehrozí skutečné nebezpečí v zemi původu, je podpořen také dokumentem Ministerstva vnitra Moldavsko Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 13. 3. 2023, jenž je součástí spisu. Stěžovatel obavy o svou bezpečnost a život dovozuje z provázanosti s lidmi z okolí politika Renata Usatîiho, kteří mu měli vyhrožovat. Tato tvrzení byla podrobně vyhodnocena v závazném stanovisku Ministerstva vnitra k možnosti vycestování stěžovatele ze dne 16. 5. 2023 dle § 120a zákona o pobytu cizinců v kontextu informací o zemi původu jako nedůvodná s tím, že se jedná o tvrzenou újmu ze strany soukromých osob, přičemž stěžovatel sám uvedl, že se ani nepokusil požádat o ochranu moldavské úřady, což odůvodnil paušálním tvrzením, že jsou tam všichni zkorumpovaní. Krajský soud se touto otázkou opětovně zabýval a dospěl k závěru, že tvrzení stěžovatele ohledně hrozící závažné újmy jsou nedůvěryhodná z důvodu jejich nekonzistentnosti, a poukázal na odlišnosti výpovědi stěžovatele v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Nejvyšší správní soud tomuto hodnocení nemá co vytknout.

[13] Z rozsudku NSS ze dne 1. 8. 2013, č. j. 6 As 28/2013-38, vyplývá, že aby byl naplněn důvod vylučující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, musí cizinec přinejmenším hodnověrně a konzistentně tvrdit, že „*nebezpečí v podobě pronásledování nebo závažné újmy, které by mu dle jeho tvrzení hrozilo, mělo určitý původ či vztah ke státní moci*“. V usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 Azs 84/2021-23, pak zdejší soud uvedl, že ve vyhošťovacím řízení je sice povinností správního orgánu zjistit z úřední povinnosti skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), avšak je v zájmu samotného cizince, aby konkrétním a hodnověrným způsobem uvedl, čeho se obává.

[14] Na tomto místě je třeba připomenout, že stěžovatel v minulosti v České republice žádal o udělení mezinárodní ochrany, a tuto žádost odůvodnil obdobnými skutečnostmi, jako uplatňuje nyní. Žádosti stěžovatele vyhověno nebylo a správní soudy, jež se přezkumem rozhodnutí správních orgánů následně zabývaly, potvrdily, že žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla zjevně nedůvodná (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 19. 8. 2021, č. j. 45 Az 5/2021-41, a usnesení NSS ze dne 5. 1. 2022, č. j. 6 Azs 308/2021-22). V nyní posuzované věci stěžovatel vyčítá žalovanému a krajskému soudu, že vycházeli z jeho neúspěchu v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Sám však v otázce svých obav na uvedené řízení také výslovně odkazuje a vylíčení důvodů a okolností, jež jej vedou k obavám o svůj život a bezpečí v případě návratu do Moldavska, neuvedl v žalobě vůbec a v kasační stížnosti omezeně právě s odkazem na svá tvrzení ze správního řízení. Přitom posouzení uvedených tvrzení, „azylového příběhu“ stěžovatele bylo právě důvodem nevyhovění stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu i předmětem přezkumu v řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem. Tato rozhodnutí vydaná v souvislosti se stěžovatelovou žádostí o mezinárodní ochranu jsou součástí spisu v nyní projednávané věci. I vzhledem k okolnosti, že stěžovatel na ně sám ve svých podáních odkazuje, není pochybením, že z nich správní orgány i krajský soud vycházely. Pouhý odkaz na řízení o mezinárodní ochraně by samozřejmě sám o sobě nebyl dostatečným podkladem pro to, aby mohlo být vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění (viz. rozsudek NSS ze dne 6. 1. 2015, č. j. 8 Azs 110/2014-53). V nyní projednávané věci však správní orgány vycházely též z výsledku stěžovatele, Informace Ministerstva vnitra o bezpečnostní a politické situaci v Moldavsku ze dne 13. 3. 2023 a také ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 16. 5. 2023 vydaného podle § 120a zákona o pobytu cizinců, jež se zabývalo posouzením otázky, zda stěžovateli hrozí v Moldavsku skutečné nebezpečí, a došlo k závěru, že vycestování stěžovatele do Moldavska je možné.

[15] Stěžovatel namítá, že závěr výše uvedeného závazného stanoviska ministerstva vnitra nevychází z reálného stavu věci. Jaký je však dle stěžovatele reálný stav věci již v kasační stížnosti vysvětleno není. Nejvyšší správní soud se navíc ztotožňuje s pochybnostmi krajského soudu o věrohodnosti stěžovatelových tvrzení, kdy tato vykazují značnou nekonzistentnost. Stěžovatel například uvedl, že pracoval jako řidič náčelníka ochranky politika Renata Usatîiho, a to v letech 2016 – 2018, kdy ministerstvo z informací o zemi původu ověřilo, že Renato Usatîi z Moldavska v roce 2016 uprchl do Ruska poté, co na něj byl vydán zatykač. V řízení o žádosti o mezinárodní ochranu své obavy spojoval s osobou bývalého prezidenta Igora Dodonova, zatímco v pohovoru v řízení o správním vyhoštění již uvádí jako zdroj svých obav účast na protestu proti současné prezidentce Maie Sandu. V dalším Nejvyšší správní soud odkazuje na body [26] – [29] napadeného rozsudku, kde krajský soud důvody nevěrohodnosti stěžovatelových tvrzení dále podrobně rozebírá.

[16] V nyní popsané situaci se navíc nejedná o obavy z výhrůžek ze strany orgánu veřejné moci, ale soukromých osob, kdy jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53, *„potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě,*

pokračování

jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“ Jak bylo výše vysvětleno s odkazem na rozsudek č. j. 6 As 28/2013-38, obdobné platí i pro skutečné nebezpečí, které je překážkou vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Tvrzení stěžovatele, že ochrany ze strany vnitrostátních bezpečnostních složek nevyužil, jelikož moldavské úřady jsou zkorumpované a že jejich spolupráce je s ohledem na osobu Usatîiho nepravděpodobná, nemůže bez dalšího představovat důvod, pro který by stěžovatel nemohl požádat o ochranu moldavské úřady.

[17] Stěžovatel dále namítá, že závazné stanovisko Ministerstva vnitra a Informace Moldavsko – bezpečnostní a politická situace v zemi z března 2023 nejsou v současné velmi dynamicky se vyvíjející se době aktuální. Nejvyšší správní soud má za to, že žalovaný si řádně obstaral aktuální podklady. Stěžovatel nevysvětlil, z jakého důvodu by měly být podklady z března 2023 v době vydání napadeného rozhodnutí v září 2023 neaktuální, a Nejvyšší správní soud žádné takové důvody neshledal. Stěžovatel v kasační stížnosti nemůže úspěšně namítat, že žalovaný či soud v předcházejícím řízení nezjistil důsledně skutečný stav věci, pokud sám neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí (rozsudek NSS ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-37).

[18] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch a žalovanému nevznikly žádné náklady přesahující náklady jeho běžné úřední činnosti, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2024

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu